

ارزشیابی کیفیت برنامه درسی دانشگاهی: (مورد برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد حقوق جزا و جرم شناسی)

محسن دیبایی صابر، سولماز نورآبادی^۲

چکیده

هدف اصلی از انجام این پژوهش، ارزشیابی کیفیت درونی و بیرونی برنامه درسی کارشناسی ارشد رشته حقوق جزا و جرم شناسی بوده است. از بعد درونی، کیفیت برنامه درسی کارشناسی ارشد رشته حقوق جزا و جرم شناسی، با توجه به عناصر نه گانه فرانسیس کلاین مورد بررسی قرار گرفته است. از بعد بیرونی نیز این مساله که برنامه درسی کارشناسی ارشد حقوق جزا و جرم شناسی تا چه حد پاسخگوی نیازهای مشتریان است، مورد توجه بوده است. این پژوهش از نوع پژوهش های توصیفی - پیمایشی است. در فرایند گردآوری اطلاعات از ابزار پرسشنامه استفاده شده است. یافته های پژوهش نشان می دهد که کیفیت برنامه درسی کارشناسی ارشد حقوق جزا و جرم شناسی، با توجه به عناصر نه گانه برنامه درسی در سطح مطلوب قرار دارد. همچنین رضایت مطلوب از سوی سازمان های استخدام کننده فارغ التحصیلان و خود دانش اموزان در زمینه برنامه های درسی حقوق جزا و جرم شناسی وجود دارد. بر اساس داده های بدست آمده، فارغ التحصیلان کارشناسی ارشد حقوق جزا و جرم شناسی از لحاظ دانش و نگرش و مهارت در وضعیت بسیار خوبی هستند.

کلمات کلیدی: برنامه درسی، حقوق جزا و جرم شناسی، ارزیابی، کیفیت درونی، کیفیت بیرونی

مقدمه

دستیابی به فناوری و دانش پیشرفته که می تواند نقش موثری در تحقق و شتاب حرکت اجتماعی و اقتصادی ملل ایفا کند صرفاً با تقویت آموزش عالی و برنامه ریزی کمی و کیفی آن میسر است. بدین منظور آموزش عالی به عنوان نهادی کلیدی مورد توجه خاص دولت ها و ملت ها قرار گرفته است. دانشگاهها به عنوان مراکزی که به تربیت و آماده سازی نیروی انسانی کارآمد، شایسته و دارای مهارت به منظور پاسخگویی به نیاز های اساسی جامعه در زمینه های مختلف می پردازند، نقش حیاتی و کلیدی بر عهده دارند. بنابراین برنامه های درسی در دانشگاهها و موسسات آموزش عالی در توفیق یا شکست موسسات جامعه، نقش کلیدی و بسیار تعیین کننده ای ایفا می کنند(ورتن؛۲۰۰۵). متأسفانه به رغم اهمیت برنامه درسی در دانشگاهها، میزان توجه به آن کافی نیست و حتی تلاش و همت لازم برای بررسی، ارزشیابی، اصلاح و تغییر آنها در دستور کار قرار ندارد(یوفام؛۲۰۰۳). اشتغال عملی نگارنده در دانشگاه و مشاهده عدم تغییر در برنامه های درسی طی سالیان متمادی، نگارنده را بر آن داشت تا یکی از رشته های دانشگاهی (حقوق جزا و جرم شناسی) را از زوایا و ابعاد متفاوتی مورد بررسی قرار دهد. در این مقاله ابتدا مفاهیم و ابعاد نظری موضوع مورد بحث و بررسی قرار می گیرد و ضمن معرفی چارچوب و روش شناسی تحقیق، نتایج و یافته های مهم عرضه می شود.

ارزشیابی کیفیت درونی برنامه درسی

ارزیابی درونی فرایند تعیین، تهیه و گرد آوری داده ها و اطلاعات مناسب، مرتبط و بهروز درباره واحد آموزشی به منظور قضاوت و تصمیم گیری جهت بهبود کیفیت و اصلاح ضعف ها است(حجاری؛۱۳۸۵). با توجه به دیدگاه های متفاوتی که در

۱-استادیار و عضو هیات علمی دانشگاه شاهد
۲-استادیار و عضو هیات علمی دانشگاه شاهد